

IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUJEN
MYÖNTÄMISPERUSTEET
VUODELLE 2020

Sisällysluettelo

1	YLEISET PERIAATTEET	3
1.1	Palvelujen hakeminen, myöntäminen ja päättäminen.....	3
1.2	Palvelujen järjestäminen.....	3
1.3	Maksujen peruste	3
1.4	Maksujen soveltaminen	3
1.5	Maksun alentaminen ja maksuvapautus	4
1.6	Taloudellisen tilanteen muutos	4
2	KOTIHOIDON TUKIPALVELUT.....	4
2.1	Ateriapalvelu.....	4
2.2	Turvapalvelu	5
2.3	Peseytymispalvelu	5
2.4	Rintamaveteraanien ja sotainvalidien tukipalvelut	5
2.5	Päivätoiminta.....	5
2.6	Kuntoutusjakso	6
2.7	Arviointijakso	6
3	KOTIKUNTOUTUS	6
4	KOTIHOITO.....	7
5	TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN	8
6	SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN TILAPÄINEN ASUMINEN	8
7	PERHEHOITO.....	9
8	KOTISAIRAALAOHOITO	9
9	LAITOSHOITO	9
10	MAKSUJEN MÄÄRÄTYMINEN JA KESKEYTYMINEN	10
10.1	Kotihoito.....	10
10.2	Tehostettu palveluasuminen.....	10
10.3	Laitoshoito.....	10
11	KAIKKIA PALVELUMUOTOJA KOSKEVAT MAKSUPERUSTEET	11
12	VAMMAISEN JA KEHITYSVAMMAISEN HENKILÖN KOTIHOIDON JA KOTIHOIDON TUKIPALVELUIDEN SEKÄ TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN MAKSUJEN MÄÄRÄYTYMINEN.....	13

1 YLEISET PERIAATTEET

1.1 Palvelujen hakeminen, myöntäminen ja päättäminen

Palvelujen hakeminen tapahtuu joko suullisen tai kirjallisen hakemuksen perusteella Asiakasohjaus Siiristä.

Asiakkaan palvelutarve arvioidaan vanhuspalvelulain 15 §:n mukaisesti laaja-alaisesti ja toimintakyvyn lisäksi palveluiden myöntämiseen vaikuttavat hänen taloudellinen tilanne, sosiaalinen verkostonsa, omaisten ja läheisten osallistumismahdollisuudet sekä asunto-olosuhteet. Toimintakykyä arvioitaessa käytetään RAI -mittaristoa. Palvelutarpeen arviointi on asiakkaalle maksuton.

Asiakkaalle myönnettyjä palveluja voidaan lisätä, vähentää tai palvelut voidaan lopettaa kokonaan asiakkaan toimintakyvyn ja / tai palvelutarpeen muuttuessa. Palvelua voidaan myöntää määräaikaisena tai jatkuvana. Kaikista asiakkaalle myönnetyistä sosiaalihuollon palveluista tehdään kirjallinen, valituskelpoinen päätös.

1.2 Palvelujen järjestäminen

Palveluja järjestetään Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän itse tuottamana, palvelusetelillä sekä ostopalveluna.

1.3 Maksujen peruste

Asiakasmaksujen perusteena ovat laki (734/1992) ja asetus (912/1992) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista sekä niihin myöhemmin tehdyt muutokset. Asiakasmaksuja, korvauksia ja vuokria määrättäessä noudatetaan lainsäädäntöä ja erillistä hinnastoa.

Tulosidonnaisia maksuja laskettaessa otetaan huomioon seuraavat bruttotulot:

- eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, elinkorot, rahana maksettavaksi määrätty syytinki
- pääomatulot, kuten korkotulot, vuokratulot, metsätulot ja vastaavat
- Kelan hoitotuet + ravintolisä, omaishoidontuki
- ylimääräinen rintamalisä
- veteraanilisä

1.4 Maksujen soveltaminen

Maksut ovat käytössä soveltuvin osin myös Hyvinvointikuntayhtymän muilla toimialoilla.

1.5 Maksun alentaminen ja maksuvapautus

Palvelusta määrätty maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos henkilön elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on perusteita. Maksun alennus / perimättä jättäminen perustuu toimeentulotukisäännösten mukaiseen tulo- ja menolaskelmaan ja toimeentulotuesta noudatettaviin ohjeisiin. Maksun alentaminen edellyttää selvitystä tuloista, varallisuudesta ja välttämättömistä menoista.

Palvelusetelin arvoa voidaan korottaa samoin perustein kuin maksun alennus tapahtuu, mikäli palveluntuottajan vaihtaminen edullisempaan ei ole realistinen vaihtoehto.

1.6 Taloudellisen tilanteen muutos

Mikäli palvelun käyttäjän tai perheen taloudellinen tilanne muuttuu, tehdään uusi maksupäätös. Maksukyvyyn olennaisena muutoksena pidetään vähintään 5 %:n muutosta asiakkaan tuloissa.

Tämä koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden maksukyvyyn mukaisia asiakasmaksuja.

Sosiaalihuollon viranomaisella on oikeus tarkistaa tiedot Kelasta, eläkelaitoksista sekä tarvittaessa rahalaitoksista. Tietoja voidaan saada myös teknisen käyttöyhteyden avulla Kelasta asiakkaan suostuksesta riippumatta. Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista § 20 ja § 21.

2 KOTIHOIDON TUKIPALVELUT

Kotihoidon tukipalvelut ovat kotona asumisen tueksi tarkoitettuja palveluja asiakkaalle, joka tarvitsee säännöllisen jokapäiväisen hoivan lisäksi kotona asumisen tueksi muita palveluita. Mikäli tukipalvelua (esim. peseytymispalvelua, pyykkipalvelua) ei voida järjestää muutoin kuin kotihoidon työntekijän tekemänä, lasketaan palveluun kuluva aika säännöllisen kotihoidon palveluaikaan.

2.1 Ateriapalvelu

Ateriapalvelua voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on päivittäistä henkilökohtaista avuntarvetta ja hän ei kykene huolehtimaan riittävän monipuolisesta ravitsemuksesta eikä hänellä ole mahdollisuutta ruokailla kodin ulkopuolisissa ruokailupaikoissa. Lisäksi asiakkaan ateriapalvelun tarve tulee olla jatkuvaa, vähintään 5 kertaa viikossa. Ateriapalvelu järjestetään ensisijaisesti palvelusetelillä.

Asiakasmaksu: ateriapalvelu 8,50 € / ateria hyvinvointiyhtymän ostamassa palvelussa.

Palvelusetelin arvo: 2,50 € / ateria palvelusetelillä tuotetussa palvelussa.

Ateriapalvelunpalveluseteli voidaan myöntää tuetun asumisen ateriapäivään, mikäli asiakkaalla ei ole mahdollisuutta itse valmistaa aterioita.

Palveluseteli arvo: 4 € / vrk palvelusetelillä tuotetussa palvelussa.

2.2 Turvapalvelu

Turvapalvelu voidaan myöntää:

- asiakkaalle, jonka terveydellinen syy vaikeuttaa päivittäistä elämää ja aiheuttaa siten vaaratilanteita
- asiakkaalle, jolla on toistuvaa kaatuilua
- asiakkaalle, jolla sairaalasta kotiutumisen jälkeinen kuntoutumisvaihe on kesken
- asiakkaan muut avunsaantimahdollisuudet ovat huonot
- asiakkaalle, joka muistiongelmien vuoksi tarvitsee turvaa ulkona liikkumisessa

Asiakasmaksu:

vaihtoehto 1: turvapuhelin 34 € / kk, ei sisällä auttamiskäyntejä. Auttamiskäynti 12 € / kerta.

vaihtoehto 2: turvapalvelu 50 € / kk, sisältää auttamiskäynnit.

2.3 Peseytymispalvelu

Peseytymispalvelu myönnetään asiakkaalla, jolla ei ole asiallisia peseytymismahdollisuuksia asunnossaan tai peseytymistilaan on kohtuuton pääsy.

Asiakasmaksu sisältyy kotihoidon kuukausimaksuun kotihoidon työntekijän tuottamassa palvelussa.

Palvelusetelin arvo: 15 € / kerta palvelusetelillä tuotetussa palvelussa.

2.4 Rintamaveteraanien ja sotainvalidien tukipalvelut

Rintamaveteraaneille ja sotilasvammalain mukaisesti vähintään 10 % sotainvalideille voidaan myöntää muun muassa:

- ateriapalvelua lounaseteleinä tai kotiin kuljetettuina aterioina
- turvapalvelua
- päivätoimintaa
- siivouspalvelua
- asiointipalvelua
- pihatyöpalvelua

2.5 Päivätoiminta

Päivätoimintaa voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on tarve määräaikaikaiselle jaksomuotoiselle ryhmässä toteutettavalle psykofyysiselle kuntoutukselle toimintakyvyn kohentamiseen. Asiakkaan ei ole toimintakykynsä johdosta mahdollisuutta osallistua järjestöjen tai yhdistysten järjestämään päivätoimintaan tai se ei ole riittävää.

Palvelusetelin arvo 50 € / kerta

2.6 Kuntoutusjakso

Kuntoutusjakso tehostetussa palveluasumisessa voidaan myöntää asiakkaalle, jolla on fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen toimintakyvyn heikkenemistä mutta jolle kotikuntoutus ei ole riittävää. Asiakkaan terveydentilan tulee olla stabiili kuntoutusjaksolle siirryttäessä ja asiakkaalla tulee olla selkeä kuntoutuksellinen tavoite ja jatkosuunnitelma kotiutumisen suhteen. Kuntoutusjaksolle voidaan ohjata myös asiakkaita, joilla on uhka siirtyä raskaampien palveluiden piiriin. Asiakkaan tulee olla sitoutunut ja motivoitunut kuntoutumiseen. Kuntoutusjaksolle ohjattavien asiakkaan kognitiivinen toimintakyky tulee olla sellainen, että asiakas hyötyy jaksosta.

Asiakasmaksu: 32 € / vrk

2.7 Arviointijakso

Arviointijaksolle voidaan ohjata asiakas, jonka tehostetun palveluasumien tarve ei ole selkeä ja sitä tarvitsee selvittää laajemmin. Lisäksi arviointijaksolle voidaan ohjata paljon palveluita käyttävä asiakas, jonka hoidon järjestämisessä kotona on haasteita. Arviointijaksolle ohjattavien asiakkaan kognitiivinen toimintakyky tulee olla sellainen, että asiakas hyötyy jaksosta.

Asiakasmaksu: 32 € / vrk

3 KOTIKUNTOUTUS

Kotiin vietäviä kuntoutuspalveluja järjestetään sekä tehostettuna että ylläpitävänä palveluna, kun asiakkaiden toimintakyvyn taso ja kuntoutustarve sitä edellyttää. Palvelujen käynnistyminen perustuu aina terapeutin suorittamaan arvioon ja ne ovat kestoaltaan määräaikaista.

Asiakasmaksu:
terapeutin ja lähihoitajan käynneistä 12 € / kerta
tehostettu kotikuntoutus 12 € / päivä.

Kotikuntoutuksesta ei peritä maksua säännöllisen kotihoidon tai asumispalveluiden asiakkailta.

Kotikuntoutuksen arviointikäynnistä ei peritä maksua. Kotikuntoutuksesta peritään päivämaksu riippumatta päivittäisten käyntien määrästä.

4 KOTIHOITO

Kotihoidon palveluita voidaan myöntää henkilölle, joka ei selviydy kotona ilman hoitoa ja huolenpitoa arkielämän toiminnoista itsenäisesti tai omaisten avulla. Lähtökohtana on, että asiakkaan hoito ja huolenpito vaatii päivittäistä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammattiosaamista. Kotihoidon sairaanhoidollinen palvelu kohdistuu henkilöille, jotka eivät kykene käyttämään muita avoterveydenhuollon palveluja ja/tai yksityisten palveluntuottajien palveluita.

Asiakkaan palvelutarve arvioidaan vanhuspalvelulain 15 §:n mukaisesti laaja-alaisesti ja toimintakyvyn lisäksi palveluiden myöntämiseen vaikuttavat hänen taloudellinen tilanteensa, sosiaalinen verkostonsa, omaisten ja läheisten osallistumismahdollisuudet sekä asunto-olosuhteet. Toimintakykyä arvioitaessa käytetään RAI -mittaristoa.

Ohjeellisina RAI -arvoina voidaan pitää seuraavia:

- ADL-H \geq 1 (arjessa suoriutuminen, rajoitettu avuntarve päivittäisissä toiminnoissa)
- IADL \geq 12 (tarvitsee paljon apua kotiaskareiden suorittamisessa)
- CPS \geq 2 (kognition (mm. muisti, aistit) lievä heikkeneminen)
- MAPLe5 \geq 3 (vähintään kohtalainen palvelutarve)

Kotihoidon käyntejä voidaan korvata osittain tai kokonaan teknologisten laitteiden avulla esim. kuvapuhelinpalvelu ja/tai lääkeautomaatti.

Tilapäinen kotihoito: asiakasmaksu 12 € / kerta, peritään korkeintaan kolmelta käynniltä / vrk.

Säännöllinen kotihoito: asiakasmaksu määräytyy alla olevan taulukon mukaan bruttotuloista.

		Kotihoidon tarve h/ kk				
Henkilöitä	tuloraja	5h tai alle/kk	5-10h/kk	10-18h/kk	18-28h/kk	yli 28h/kk
1	588	18 %	23 %	28 %	32 %	35 %
2	1084	12 %	16 %	19 %	20 %	22 %
3	1701	10 %	12 %	14 %	16 %	18 %
4	2103	8 %	9 %	11 %	13 %	15 %
5	2546	7 %	8 %	10 %	11 %	13 %
6	2924	6 %	7 %	8 %	10 %	11 %

Palvelusetelillä tuotetussa palvelussa asiakasmaksu määräytyy säännöllisen kotihoidon maksun mukaisesti.

5 TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

Tehostettua palveluasumista voidaan myöntää henkilölle, joka tarvitsee ympärivuorokautista hoitoa ja valvontaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn merkittävästi heikennyttyä. Asiakas ei tutkitusti selviydy kotona runsaidenkaan kotiin tuotettujen palvelujen avulla.

Tehostetun palveluasumispaikan myöntäminen edellyttää, että asiakkaan palvelutarve on selvitetty vanhuspalvelulain § 15 mukaisesti. Selvitys perustuu asiakkaan yksilöllisen kokonaistilanteen arviointiin, jossa toimintakykyä arvioidaan RAI -mittaristoa käyttäen. Ennen varsinaista palvelupäätöstä asiakas voidaan ohjata laaja-alaiseen arviointiin tai arviointijaksolle, jonka perusteella tehdään päätös tehostetusta palveluasumisesta.

Ohjeellisina RAI -arvoina voidaan pitää seuraavia:

- ADL-H ≥ 3 (arjessa suoriutuminen, runsas avuntarve päivittäisissä toiminnoissa)
- IADL ≥ 17 (tarvitsee paljon apua kotiaskareiden suorittamisessa)
- CPS ≥ 3 kognition (mm. muisti, aistit) keskivaikkea tai vaikea muistisairaus)
- MAPLe ≥ 4 (suuri/erittäin suuri palveluntarve)

Kotikuntalain mukaan se, joka haluaa hakea toisen kunnan asukkaaksi, mutta ei ikänsä, vammaisuutensa tai muun sellaisen syyn vuoksi kykene asumaan itsenäisesti, voi hakea tämän kuntayhtymän hoitopaikkaa samoin perustein ja kriteerein kuin jos olisi kunnan asukas.

Asiakasmaksut:

Vuokrasopimuksen mukaisen vuokran perii vuokranantaja.

Ateriavuorokausi 15 € / vrk.

Perusmaksu: 72 € / kk (sis. turvapalvelu, pyykkihuolto, käyttösähkö, liinavaatteet, siivous).

Hoivamaksu yksinasuva: bruttotulot - 588 € x 37 %

Hoivamaksu pariskunta: yhteenlaskettu bruttotulo - 1084 € x 24 %

Palvelusetelillä tuotetussa palvelussa asiakasmaksut samat.

6 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN TILAPÄINEN ASUMINEN

Tilapäistä asumista voidaan myöntää asiakkaalle kriisitilanteessa, jossa henkilön asuminen omassa kodissa on sosiaalisten syiden takia käynyt mahdottomaksi. Tällaisia tilanteita ovat mm. omaishoitajan kuolema tai joutuminen sairaalahoitoon, kodin palaminen tai muu vastaava kriisitilanne, jossa asiakkaan hoitoa ja huolenpitoa ei saada äkillisesti muuten järjestettyä.

Palveluseteli: 90 € / vrk palvelusetelillä tuotetussa palvelussa

7 PERHEHOITO

Perhehoitoa voidaan myöntää asiakkaalle mm. niissä tapauksissa, kun ikäihminen ei tule toimeen omassa kodissaan turvattomuuden, raihnaisuuden, muistisairauden, masentuneisuuden tai muiden mielenterveysongelmien (ahdistuneisuus) haasteiden kanssa tai kotiin annettavilla palveluilla ei pystytä tukemaan asiakkaan selviytymistä.

Palvelutarpeen kokonaisvaltaisessa arvioinnissa käytetään yhtenä osana RAI-toimintakykymittaria.

- ADL-H \geq 2-4 (arjessa suoriutuminen, runsas avuntarve päivittäisissä toiminnoissa)
- IADL \geq 13 tai yli (tarvitsee paljon apua kotiaskareiden suorittamisessa)
- CPS \geq 1-3 (kognition (mm. muisti, aistit) lievä tai keskivaikkea heikkeneminen)
- MAPLe \geq 4-5 (suuri/erittäin suuri palveluntarve)

Vaativaa perhehoitoa voidaan myöntää väliaikaisratkaisuna perhehoidossa jo olevan henkilön palvelutarpeen suurentuessa tilapäisesti, esim. saattohoitovaihe.

Lyhytaikaista perhehoitoa voidaan myöntää pitkän sairaalahoidon jälkeen, jolloin asiakas ei vielä tule toimeen omassa kodissaan runsaidenkaan kotihoidon palveluiden turvin. Lyhytaikaista perhehoitoa voidaan myös tarjota kriisitilanteissa esim. tulipalo, puolison kuolema.

Asiakasmaksu:

Lyhytaikainen perhehoito: 22,40€ / vrk

Pitkäaikainen perhehoito: 85 % nettotuloista, omaan käyttöön vähintään 110 € / kk

Pitkäaikaisessa perhehoidossa säännölliset lääkekulut hyvitetään asiakasmaksun alennuksena.

8 PALLIATIIVINEN KOTISAIRAALAHOITO

Palliativisen kotisairaalahoidon aloittaminen edellyttää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän palveluksessa olevan lääkärin päätöstä.

Asiakasmaksu: 12 € / kerta, maksu peritään enintään kolme kertaa / vrk

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ja tehostetussa palveluasumisessa asuvilta asiakkailta ei peritä erillistä maksua kotisairaalahoidosta.

9 LAITOSHOITO

Asiakasmaksu:

lyhytaikainen laitoshoidon maksu 48,90 €, maksukaton täyttymisen jälkeen 22,50 € / vrk
Maksukatto 683 €

Pitkäaikainen laitoshoidon maksu: 85 % nettotuloista, omaan käyttöön vähintään 110 € / kk

10 MAKSUJEN MÄÄRÄTYMINEN JA KESKEYTYMINEN

Maksu ei koskaan voi ylittää palvelun tuotantokustannusta.

10.1 Kotihoito

Säännöllisen kotihoidon maksut määräytyvät perheen yhteenlaskettujen bruttotulojen, perheeseen ja myönnettyjen palvelutuntien mukaisesti.

Pariskunta-asiakkaan osalta molemmille tehdään omat palvelu- ja maksupäätökset.

Mikäli asiakas tarvitsee lyhytaikaista tilapäistä kotihoitoa, peritään käyntikertaa kohden tilapäisen kotihoidon maksu. Maksu peritään enintään kolmelta käynniltä / vuorokausi.

Keskeytykset: mikäli asiakas joutuu sairaalahoitoon, keskeytyy kotihoitomaksu sairaalassa olon ajalta. Mikäli asiakas on muulla lomalla, keskeytyy kotihoitomaksu 5 päivän karenssin jälkeen (karenssi lasketaan täysinä vuorokausina esim. lomalle lähtö maanantaina ja paluu seuraavan viikon maanantaina: karenssi tiistai - lauantai, sunnuntailta ei tule kotihoitomaksua).

10.2 Tehostettu palveluasuminen

Tehostetun palveluasumisen kokonaismaksu muodostuu vuokrasta, perusmaksusta, ateriamaksusta ja tulosidonnaisesta hoivamaksusta.

Asiakkaalta peritään huoneistosta vuokra kunkin yksikön mukaisen vahvistetun taksan mukaan € / m². Vuokra sisältää vesimaksun.

Keskeytykset: mikäli asiakas joutuu sairaalahoitoon, keskeytyvät ateriamaksut ja hoivamaksut sairaalassa olon ajalta. Mikäli asiakas on kotilomalla, keskeytyy ateriamaksu heti ja hoivamaksu 5 päivän karenssin jälkeen (karenssi lasketaan täysinä vuorokausina esim. kotilomalle lähtö maanantaina ja paluu seuraavan viikon maanantaina: karenssi tiistai - lauantai, sunnuntailta ei tule hoivamaksua, ateriat keskeytyvät tiistaista sunnuntaihin).

Perusmaksu ja vuokra eivät keskeydy.

Mikäli pariskunnasta toinen asuu tehostetussa asumisessa ja toinen tuetussa asumisessa lasketaan tulot yhteen ja maksu määräytyy toiselle kotihoidon pariskuntamaksutaulukon mukaan ja toiselle tehostetun parinkustamaksutaulukon mukaan.

10.3 Laitohoito

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta maksu ei peritä alle 18 -vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän. Hoitopäiviksi lasketaan henkilön laitoshoidon tulopäivä, hoitopäivät sekä lähtöpäivä. Hoitopäivämaksu peritään vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei saa periä maksua siltä päivältä, jolloin siirtyminen tapahtuu (jos tulopäivä ja lähtöpäivä ovat saman vuorokauden aikana, peritään yksi hoitopäivämaksu). Potilaan siirtyessä sairaalasta tehostettuun palveluasumiseen, sairaalan

hoitopäivämaksu peritään myös lähtöpäivältä, vastaavasti tehostetussa palveluasumisessa ei peritä hoivamaksua eikä ateriamaksua kyseiseltä päivältä.

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi katsotaan laitoshuollon alkamisesta lukien sellainen henkilö, jonka laitoshoidon voidaan arvioida kestävän pitempään kuin kolme kuukautta. Henkilö, jonka hoidon laitokseen otettaessa on arvioitu kestävän enintään kolme kuukautta, katsotaan pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi, jos hoito on jatkunut kolme kuukautta ja jos hänen toimintakykynsä on katsottava heikentyneen siten, että häntä on tämän vuoksi hoidettava edelleenkin laitoksessa. Pitkäaikaishoitomaksun periminen vuodeosastohoidosta edellyttää lääkärin päätöstä potilaan ottamisesta pitkäaikaishoitoon.

Pitkäaikaisesta laitoshoidosta perittävän maksu on 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Jos puolisoista suurempituloinen on laitoshoidossa, maksu on 42,5 % puolisoiden yhteenlasketuista nettotuloista. Myös kotona olevan puolison vammaisetuudet otetaan tulona huomioon asiakasmaksulain nojalla. Käyttövara on vähintään 110 € / kk.

Pitkäaikaisen laitoshoidon hoitomaksu peritään tilapäisten poissaolojen ajalta. Potilaalle annetaan tällöin lääkkeet ja hoitotarvikkeet mukaan yksiköstä. Jos poissaolo kestää yli 5 päivää, maksu peritään vain 5 (viideltä) päivältä. Mikäli poissaolo kestää kuitenkin koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Jos poissaolon ajalta ei peritä maksua, vastaa asiakas itse lääkkeitä ja hoitotarvikkeista.

Myös lähtöpäivä luetaan hoitovuorokaudeksi silloin, kun peritään pysyvän laitoshoidon maksua.

Pitkäaikaislaitushoitoon tulevalta (päätös tai ennakointi pitkäaikaishoidosta) henkilöltä voidaan huomioida oman asunnon ylläpitokustannuksia enintään 3 kuukauden ajan pitkäaikaisen laitoshoidon alkamisesta enintään 120 euroa kuukaudessa sekä kohtuullinen, enintään 50 € / kk edunvalvontapalkkio (maistraatin määrittelemä edunvalvonta) ja maistraatin holhoustilin tarkastuspalkkio minimimääräisenä.

Pitkäaikaisen laitoshoidon maksut eivät sisälly maksukattoon.

Ulkokuntalaisten kiireellisestä lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaalta lyhytaikaishoidon hoitopäivämaksu. Kotikunnalta peritään lisäksi vuosittain tarkastettava kiireellisen laitoshoidon maksu.

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sisältyvät maksukattoon. Maksukatton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään ylläpitomaksu.

11 KAIKKIA PALVELUMUOTOJA KOSKEVAT MAKSUPERUSTEET

Kuukausitulona otetaan huomioon palvelun käyttäjän ja hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliiton omaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Muille yhteistaloudessa asuville henkilöille määrätään kotihoitopalvelusta erillinen maksu henkilökohtaisten tulojen mukaan. Jos kuukausitulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Mikäli viimeksi kuluneen vuoden keskimääräisiä tuloja ei pystytä selvittämään otetaan veronalaisena tulona huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat

veronalaiset tulot korotettuna, sillä prosenttimäärällä, jonka verohallitus vuosittain antamassaan päätöksessä määrää ennakkoperinnän laskentaperusteeksi.

Tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, lapsen hoitotukea, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, asumistukea, vammaistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja tai haittarahaa, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuisopintorahaa, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, kuntoutusrahalain mukaista ylläpitokorvausta, työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaista ylläpitokorvausta opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia sekä perhehoidon kustannusten korvauksia. Kunnan maksamaa terapialuonteisen työtoiminnan työosuusrahaa ei myöskään oteta huomioon.

Pitkäaikaislaitoshoidossa tuloista vähennetään palvelun käyttäjän tosiasiasa suorittamat elatusavut sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

Maksukyvyn mukainen kuukausimaksu määrätään toistaiseksi. Asiakas on velvollinen ilmoittamaan tuloissa tapahtuvan muutoksen asiakasmaksutiimille.

Maksualennukset kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa

Mikäli asiakasmaksu vaarantaa asiakkaan toimeentulon edellytykset, voidaan palveluista määrättyjä maksuja alentaa. Maksun alentaminen vahvistetuista maksuista on aina poikkeus, joka edellyttää erityisiä perusteita ja harkintaa. Käytännössä maksu alennetaan, jos sen periminen aiheuttaa asiakkaalle toimeentulotuen tarpeen. Maksun alentaminen perustuu tällöin toimeentulotukisäännösten mukaiseen tulo- ja menolaskelmaan sekä toimeentulotuessa noudatettaviin ohjeisiin.

Asiakasmaksun alentaminen on määräaikainen päätös, joka myönnetään korkeintaan vuoden ajaksi. Asumistuki ja hoitotuki edellytetään haettavaksi ennen maksualennusta.

Hakemuksen liitteet:

- viimeisin tiliote asiakkaan kaikista pankkitileistä
- tiliotteella näyttävä kaikki menoerät mitkä merkitty menoiksi tai toimitettava erilliset tositteet menoista
- asumistukipäätös
- hoitotukipäätös
- viimeisin verotuspäätös + erittelyosa
- tarvittaessa päätös toimeentulotuesta + normilaskelma

Tuloina huomioidaan:

- kaikki eläketulot
- vakuutusyhtiöiden maksamat eläkkeet, korvaukset yms.
- kaikki palkat ja palkkiot
- hoitotuki, asumistuki
- pääoma- ja korkotulot
- metsän laskennallinen tuotto

Kotihoidon asiakkaan menoina huomioidaan:

- perusosa (Kelan vuosittain määrittämä)
- vuokra / vastike / omakotitalon kustannuksia (kiinteistövero, jätemaksu, nuohous, auraus, lämmitys)
- taloussähkö
- vesimaksu
- kotivakuutus
- edunvalvontapalkkio, enintään 50 € / kk.
- kotihoidon kuukausimaksu ja turvapalvelumaksu
- lääkekuluissa käytetään lääkekattoa / 12

Tehostetussa palveluasumisessa menoina otetaan huomioon:

- perusosa 200 € / kk
- hoivamaksu
- ateriapaketti
- perusmaksu
- vuokra
- kotivakuutus
- edunvalvontapalkkio, enintään 50 € / kk
- lääkekuluissa käytetään lääkekattoa / 12
- oman asunnon ylläpitomaksuja huomioidaan enintään 3 kk ajan tehostettuun palveluasumiseen siirtyminen jälkeen

Asiakkaan on ensisijaisesti haettava toimeentulotukea äkillisiin terveydenhuoltomenoihin kuten sairaalamaksuihin ja lääkekuluihin.

Asiakkaan pankkitileillä hyväksytään yhteensä 5 000 €:n saldo.

Kirjallisen elatussopimuksen tehneille pariskunnille hyväksytään asumiskulut ja elämiskustannuksia 500 € / kk.

Edesmenneelle asiakkaalle ei myönnetä maksualennusta.

12 VAMMAISEN JA KEHITYSVAMMAISEN HENKILÖN KOTIHOIDON JA KOTIHOIDON TUKIPALVELUIDEN SEKÄ TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN MAKSUJEN MÄÄRÄYTYMINEN

Kotihoidon ja kotihoidon tukipalveluiden sekä tehostetun palveluasumisen palvelut ovat vammaisille ja kehitysvammaisille henkilöille maksuttomia, jos kyseisten palveluiden tarve johtuu nimenomaan heidän vammastaan. Maksuttomuus siis edellyttää, että kotihoito ja/tai tukipalvelu sisältyy hänen vammaispalvelulain mukaiseen palveluasumispäätökseen tai kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla tehtyyn päätökseen.

KOTIIN TUOTETTAVAT PALVELUT

Kotihoito palveluna

SISÄLLYS

1. KOTIHOITO PALVELUNA	3
2. HOIVAPALVELUT	3
2.1 Henkilökohtainen hygienia	3
2.2 Ravitseminen	3
2.2 Tekstiilihuolto	4
2.3 Siistiminen	4
2.4 Asiointi ja muut tehtävät	4
3 SAIRAANHOIDOLLISET PALVELUT	5
3.1 Lääkehoito	5
3.2 Erikoishoidot	5
3.3 Seuranta	5
4 MUUT PALVELUT	6
5 YÖHOITO	6

1. KOTIHOITO PALVELUNA

Kotihoidon tavoitteena on antaa hyvää ja turvallista hoivaa ja hoitoa asiakkaalle, jonka avuntarve täyttää kotihoidon kriteerit. Hoidon toteutuksessa tuetaan asiakkaan omaa toimintakykyä ja mahdollisimman itsenäistä selviytymistä kotona. Omaisia ja lähipiiriä tuetaan osallistumaan hoitoon ja huolenpitoon. Yksilöllisesti suunniteltu ja toteutettu kotihoito perustuu palvelu- ja hoitosuunnitelmaan, joka on tehty yhteistyössä asiakkaan, omaisten ja hyvinvointikuntayhtymän kotihoidon yhteyshenkilön kanssa. Palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan asiakkaan palvelutarpeen muuttuessa, toimintakyvyn alentuessa palvelua lisätään ja toimintakyvyn parantuessa palvelua vähennetään.

2. HOIVAPALVELUT

Kotihoidon tarkoituksena on neuvonnan, ohjauksen, hoidon toteutuksen sekä kuntouttavan työotteen avulla turvata omassa kodissaan asuvien asiakkaiden tarvitsemat hoito-, hoiva- ja huolenpitopalvelut parhaalla mahdollisella tavalla Phhyky:n palveluiden sisällön puitteissa.

Henkilökohtaisella hoivalla ja huolenpidolla autetaan asiakasta selviytymään tavanomaisista arkielämän toiminnoista ja tuetaan itsenäistä asumista. Asiakas tekee nämä toiminnot itse toimintakykynsä rajoissa.

2.1 Henkilökohtainen hygienia

Henkilökohtaisen hygienian ylläpitämiseen kuuluu mm. asiakkaan avustaminen suihkussa asiakkaan omia voimavaroja ja kuntouttavaa työtettä hyödyntäen pääsääntöisesti kerran viikossa. Lisäksi huolehditaan päivittäisistä pikkupesuksista (kasvojen pesu, käsien pesu ja kuivaus, alapesu), kuulolaitteen paikalleen asettaminen (ja huolto), proteesin kiinnitys ja irrotus mukaan lukien tukisukkien laitto asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Asiakkaan suuhygieniasta huolehditaan ja autetaan hampaiden harjauksessa ja/tai proteesien pesussa. Tarvittaessa huolehditaan ihon rasvauksesta ja seurannasta, parranajosta, hiusten kampaamisesta sekä kynsien leikkaamisesta. Myös pukeutumisessa avustaminen tarvittaessa kuuluu kotihoidon henkilökunnan tehtäviin sekä avustaminen WC toiminnoissa (wc:n, alusastian, virtsapullon, urinaalin, portatiivin käyttö, katetrin tai avanteen hoitaminen, vaippojen vaihto, pyyhkiminen ja vaatteiden kohennus).

2.2 Ravitsemus

Asiakasta ohjataan syömään terveellistä ja monipuolista ruokaa. Mikäli hän ei pysty itse valmistamaan aterioitaan, hänelle tilataan ruoka ateriapalvelusta ja/tai hankitaan omaisten/kauppapalvelun avulla valmiita aineksia. Käyntien yhteydessä huolehditaan aamu-, väli- ja iltapalan laitosta, riittävän nesteiden saannista sekä valmiin ruoan lämmityksestä. Ruokailun toteutumista seurataan erityisesti muistiongelmallisilla. Tarvittaessa avustetaan myös asiakasta syömisessä ja juomisessa.

Lisäksi asiakkaan nesteytyksen tarkkailu (mm. virtsaneritys ja kuivumisoireet) sekä ravintoon ja ruokavalioihin liittyvä ohjaaminen ja ateriapalveluun ohjaaminen kuuluvat tehtäviin.

2.2 Tekstiilihuolto

Kotihoito avustaa asiakasta pyykin pesussa käyttäen asiakkaan omaa pesukonetta, mikäli asiakkaalta/omaiselta saadaan kirjallinen lupa koneen päälle jättämiseen kotihoidon työntekijän poistuessa asiakkaan luota.

Lakanat ja tyynyliinat vaihdetaan kerran kuukaudessa tai tarpeen mukaan. Harkinnan mukaan voidaan käyttää talon pyykkitupaa ja avustetaan pesulapyykkipalvelujen käytössä. Silitys, mankelointi, vaatteiden käsin pesu sekä mattojen, verhojen yms. pesut ohjataan lähipiirille tai yksityisille palveluntuottajille.

2.3 Siistiminen

Asiakasta ohjataan osallistumaan kodinhoidollisiin tehtäviin omien voimavarojensa mukaan. Mikäli omainen asuu samassa taloudessa asiakkaan kanssa, omainen huolehtii kodin siisteydestä.

Kotihoidon ensisijaisena tehtävänä on huolehtia asiakkaan hoivasta ja huolenpidosta, joten siistimisen suorittaa ensisijaisesti jokin muu taho esimerkiksi omaiset ja /tai yksityinen palvelun tuottaja. Kuitenkin saniteettitilat ja WC pestään kerran viikossa tai tarpeen mukaan. Myös asiakkaan astiat pestään, ruokailu- ja keittiön työtasot siistitään sekä roskat viedään ulos tarvittaessa. Jääkaapin siistiminen ja vanhojen ruokien poistaminen jääkaapista kuuluu kotihoidon tehtäviin. Myös mikron siivous kuuluu kotihoidolle, jos he sitä käyttävät asiakkaan ruuan lämmitykseen. Pakastimen ja mahdollinen jääkaapin sulatus ohjataan lähipiirille tai yksityisille palveluntuottajille. Isommissa perussiivouksissa ohjataan käyttämään myös yksityisiä palveluntuottajia.

2.4 Asiointi ja muut tehtävät

- Välttämättömien asiointien hoitaminen; esimerkiksi laskujen suoraveloituksen järjestäminen tai maksupalveluun vieminen.
- Myös erilaisissa yhteiskunnallisissa asioissa neuvominen ja tukeminen: eläkkeensaajan hoitotuki, asumistuki, kuljetuspalvelut ym. kuuluvat tehtäviin.
- Puhelimitse tehtävät ajanvaraukset ja asiointit.
- Lääkäriin, sairaalaan tai laboratorioon saattaminen, jos se jatkohoidon kannalta on välttämätöntä eikä omais- tai vapaaehtoistyön vaihtoehtoja ole.
- Avustaminen kauppatilausten tekemisessä.
- Postien hakeminen postilaatikosta ja postin avaaminen asiakkaan pyynnöstä.
- Palovaroittimen toiminnan testaaminen säännöllisesti.

3 SAIRAAZHOIDOLLISET PALVELUT

Kotihoidon sairaanhoidollisiin tehtäviin kuuluu sairauksien vaatimat sairaanhoidolliset tutkimukset, hoito ja seuranta. Sairaanhoidollisia tehtäviä ovat mm. lääkehoito, haavahoito, avannehoito, katetrointi, verinäytteiden ym. laboratorionäytteiden otto ja terveydentilan seuranta ja arviointi.

Sairaan- ja terveydenhoitoon liittyvät tehtävät toteutetaan lääkärin ohjeiden mukaisesti. Asiakkaan terveydentilaa seurataan, oireita tarkkaillaan ja tarvittaessa otetaan yhteys hoitavaan lääkäriin.

3.1 Lääkehoito

- Lääkehoidon toteuttaminen lääkärin ohjeiden mukaan: Lääkkeiden annosjakelupalvelusta huolehtiminen tai lääkkeiden jakaminen dosettiin.
- Lääkkeiden antaminen tai lääkkeiden ottamisen varmistaminen
- Tarvittaessa lääkehappihoidosta huolehtiminen.
- Lääkärin määräysten toteutumisen varmistaminen ja seuranta.
- Lääkkeiden vaikutusten seuraaminen ja niistä tiedottaminen lääkärille.
- Reseptien uusimisesta huolehtiminen ja tarvittaessa apteekin annospussijakelun järjestäminen.
- Rokotuksista huolehtiminen.
- lääkelaastarien vaihto
- injektiot
- lääkkeiden ja esim insuliinineulojen asianmukainen hävittäminen
- huumelääkkeiden asianmukainen säilytys ja kulutuksen seuranta

3.2 Erikoishoidot

- Haavahoidot, katetroinnit, hakasten/ompeleiden poistot, korvahuuhtelut, avannehoidot, dreerien hoidot, letkuruokinta, ylipainehappihoito ja muut kotisairaanhoitoon liittyvät ja soveltuvat hoitotoimet.

3.3 Seuranta

- Asiakkaan terveydentilan seurantaan liittyvät mittaukset kuten verensokerin ja verenpaineen mittaaminen.
- Virtsanerityksen ja vatsantoiminnan seuraaminen.
- Painon seuraaminen. Erilaisten oireiden tarkkaileminen, kuten kaatuminen, huimaus, sekavuus, turvotus, kivut
- Asiakkaan muistin ja henkisen tilan tarkkaileminen. Tarvittaessa tehdään muistitesti (esim. MMSE) ja ohjataan tarkempiin tutkimuksiin.
- Laboratorionäytteiden ottaminen ja kuljettaminen analysoitavaksi. sekä varmistaminen, että vastaukset tulevat tulkituiksi ja asiakas saa jatkohoito-ohjeet.

4 MUUT PALVELUT

Kotihoidon tehtäviin kuuluu lisäksi turvapuhelimen ja – lisälaitteiden (mm. ovivahdin, hellavahdin, turvarannekkeen) sekä apuvälineiden, liesivahdin ja palohälyttimen toiminnan tarkistaminen kotihoidon ohjeistuksen mukaisesti niiden apuvälineiden osalta, joita asiakkaalla on käytössä. Laitteiden tarkistuksen voi tehdä myös lähiomainen tai muu lähipiiriin kuuluva henkilö niin sovittaessa. GPS paikantimen lataaminen.

Muita kotihoidon tehtäviä ovat esimerkiksi lumien luonti välttämättömiltä kulkureiteiltä ja postin haku postilaatikosta. Jos asunnossa on ainoastaan puulämmitys, huolehditaan lämmityksestä, tarvittaessa haetaan myös polttopuut sisälle.

- Asiakkaiden lemmikkieläinten hoito ja ulkoiluttaminen eivät sisälly kotihoidon tehtäviin, mutta tarvittaessa voidaan asiakaskäynnin yhteydessä avustaa lemmikin ruokinnassa.
- Yhteydenpito asiakkaan hoitavaan lääkäriin ja muihin hoitaviin tahoihin sairauden hoitoon liittyvissä asioissa ja ajanvarauksista huolehtiminen.
- Asiakkaan henkilökohtaisten apuvälineiden tarpeen arviointi ja hankkiminen.
- Maksutta jaettavien hoitotarvikkeiden kuten vaippojen, diabetes- ja avannetarvikkeiden tarpeen arviointi ja hoitotarvikkeiden saannin järjestäminen.
- Ambulanssin tilaaminen ja asiakkaan huolehtiminen ensiapupäivystykseen tai muuhun jatkohoitoon tarvittaessa.
- Kotona selviytymisen arviointi pitkällä aikavälillä ja huolehtiminen jatkohoitohakemuksista yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa tarvittaessa.

5 YÖHOITO

- Yöhoidon toteuttaa koko yhtymän alueella, kaikilla asiakkailla Phhyky:n kotihoito
- Yökäynneillä asiakasta avustetaan wc-käynneissä, vaipanvaihdossa, vaihdetaan asentoa, jos painehaavaumariski olemassa, annetaan valmiiksi annostellut lääkkeet ja tarkistetaan asiakkaan psyykkinen ja fyysinen kunto.

KOTIKUNTOUTUS

Kotikuntoutuksena järjestettävien palvelujen yleiset periaatteet

Kotiin vietäviä kuntoutuspalveluja järjestetään sekä tehostettuna että ylläpitävänä palveluna, kun asiakkaiden toimintakyvyn taso ja kuntoutustarve sitä edellyttää. Palvelujen käynnistyminen perustuu aina terapeutin suorittamaan arvioon ja ne ovat kestoaltaan määräaikaista. Kuntoutustoimenpiteiden määrä ja laatu kirjataan arvion pohjalta laadittuun kuntoutussuunnitelmaan.

Tehostetun (intensiivisen) kuntoutuspalvelun tarkoituksena on arvioida ja tukea asiakkaan kuntoutumista, sekä mahdollisimman itsenäisen toimintakyvyn saavuttamista arjen askareissa esim. sairaala- tai laitospalvelujakson jälkeen. Kuntoutustarpeen selvittämiseksi tehdään kartoituskäynti, jonka perusteella laaditaan asiakaslähtöinen, moniammatillinen kuntoutumissuunnitelma. Käyntimäärien tarve arvioidaan kartoituskäynnin yhteydessä. Kotikuntoutusjakson tavoitteena on asiakkaan toimintakyvyn palauttaminen tai paraneminen, jotta hän selviäisi kotona ilman palveluja tai mahdollisimman kevyellä kotihoidolla. Kuntoutus voi sisältää fysio- tai toimintaterapeutin, sekä lähihoitajien toteuttamia kuntoutuskäyntejä. Kuntoutusjakson pituus voi vaihdella yksittäisistä päivistä usean viikon jaksoon. Kuntoutuksessa huomioidaan asiakkaan ja omaisten neuvonta ja ohjaus. Jatkohoito suunnitellaan yksittäisesti jokaisen asiakkaan kohdalla. Tehostetun kotikuntoutuksen palvelutarpeen arvioon ohjaaminen tapahtuu sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kautta.

Ylläpitävä kuntoutuspalvelu on suunnattu kotona asuville asiakkaille joiden pääsy avopalveluihin on haasteellista ja kuntoutuksen keskiössä on kotona pärjääminen. Suurin osa asiakkaista tulee kotihoidon piiristä. Ylläpitävät kuntoutustoimet voidaan aloittaa, kun esimerkiksi kotihoidon asiakkaalla havaitaan eri syistä perusliikuntakyvyn tason heikentymisestä johtuvaa arkitoimissa suoriutumisen vaikeutta, johon voidaan yksittäisillä kuntoutustoimenpiteillä ja apuvälineillä vaikuttaa.

Tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu ympärivuorokautista apua tarvitseville ikäihmisille. Tehostetussa palveluasumisessa tuotetaan asukkaalle hänen tarvitsemansa hoito- ja huolenpitopalvelut. Useimmilla asukkaista on jokin muistisairaus ja/tai jokin fyysinen toimintarajoite, minkä johdosta he eivät enää selviydy omassa kodissaan kotiin annettavien palveluiden turvin. Asukkaat ohjautuvat palveluasumiseen Asiakasohjauksen kautta Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän hallituksen vahvistamiin kriteereihin perustuen.

Asukkaille tehdään hoito- ja palvelusuunnitelma, joka perustuu asiakkaan toimintakykyyn sekä voimavaroihin. Palvelu on asiakasta kunnioittavaa, hänen toimintakykyään sekä hänen osallisuuttaan asumisyhteisössä tukevaa. Palveluasumisen toiminnan ja sisällön ohjaus perustuu aina kodinomaisuuteen. Asukkaat asuvat vuokrasuhteessa kodeissaan ja he maksavat lääkkeensä itse. Tavoitteena on, että asukas voi asua tehostetussa palveluasumisessa elämänsä loppuun asti.

Arviointi- ja kuntoutustoiminnan tavoitteena on tukea asiakkaan toimintakykyä ja kotona selviytymistä. Asiukkaat tulevat jaksolle aina Asiakasohjauksen kautta. Arviointijakson pituus on vähintään kolme viikkoa, pelkkä kuntoutumisjakso voi olla lyhyempikin. Tavoitteena on aina asiakkaan kotiutuminen. Jakson aikana asiakkaalle tehdään kokonaisvaltainen arvio siitä, pärjääkö asiakas kotona apujen turvin vai tarvitaanko mahdollisesti palveluasumispaikka. Toiminta on kuntoutumista ja toimintakykyä ylläpitävää ja edistävää hoitotyötä, jota toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä.